

Instructies afname midstreamurine

I. Indicatie

Diagnose van een urineweginfectie

II. Patiëntvoorbereiding

- Collecteer bij voorkeur ochtendurine
- Voer vooraf een genitaal toilet uit
- Een correcte patiëntidentificatie d.m.v. actieve bevraging naar naam en geboortedatum gaat vooraf aan de staalname.

Staalidentificatie :

Maak voor gehospitaliseerde patiënten gebruik van het scanningsysteem en monsteretiketten afgedrukt via Cyberlab.

Bij ambulante patiënten dient de volledige naam en geboortedatum op het staal te worden vermeld. Externe artsen die gebruik maken van Cyberlab order entry kunnen gebruik maken van de door ons geleverde barcode-etiketten ter identificatie.

III. Benodigheden

- steriel urinepotje voorzien van een opening waarin zich aan de binnenzijde een naald bevindt.
- 2 steriele urinetubes
- toiletruimte
- vochtige kompressen of doekjes

IV. Staalcollectie

I. Opvangen van de urine in een steriel urinepotje:

a.) *zelfstandige patiënt - vrouw:*

- Trek je slip uit zodat je rustig op toilet kan gaan zitten (zo ver mogelijk naar achter).
- Spreid de benen wijd over het toilet en plaats het geopende steriele urinepotje binnen handbereik.

- Spreid de schaamlippen en was 3 keer na elkaar met behulp van enkele vochtige kompressen de uitwendige geslachtsorganen (vulva) evenals het perineum.
- Na de wasbeurt kan je beginnen plassen in de WC. Houd reeds het geopende urinepotje in de hand.
- Laat gedurende enkele seconden de urine gewoon in de WC stromen en houd dan vervolgens het urinepotje in de urinestraal totdat het potje voor de helft of $2/3^{\text{de}}$ gevuld is. Verwijder het potje uit de urinestraal en plas verder in de WC.
- Sluit het urinepotje goed af m.b.v. het dekseltje.
- Was je handen en droog eventueel het potje af.

b.) zelfstandige patiënt - man:

- Trek je slip uit zodat je rustig op toilet kan gaan zitten (zo ver mogelijk naar achter).
- Spreid de benen breed over het toilet en plaats het geopende steriele urinepotje binnen handbereik.
- Schuif de voorhuid naar achter en houd dit zo gedurende het plassen.
- Was de eikel vooral rond de urinebuisopening met behulp van de vochtige kompressen.
- Na de wasbeurt kan je beginnen plassen in de WC. Houd reeds het geopende urinepotje in de hand.
- Laat gedurende enkele seconden de urine gewoon in de WC stromen en houd dan vervolgens het urinepotje in de urinestraal totdat het potje voor de helft of $2/3^{\text{de}}$ gevuld is. Verwijder het potje uit de urinestraal en plas verder in de WC.
- Sluit het urinepotje goed af m.b.v. het dekseltje.
- Was je handen en droog eventueel het potje af.

c.) een bedlegerige patiënt die zich niet naar het toilet kan verplaatsen

- Voer eerst een intiem toilet uit of plan de afname aansluitend op het intiem toilet. De uitwendige geslachtsorganen en de urinebuisopening dienen grondig gereinigd te zijn m.b.v. vochtige kompressen.
- Plaats de patiënt op een bedpan.
- Laat de patiënt plassen. Laat eerst wat urine in de bedpan vloeien en schuif vervolgens het urinepotje in de urinestraal.
- Laat het potje tot ongeveer de helft tot $2/3^{\text{de}}$ vullen en verwijder dan het potje uit de urinestraal.
- Laat de patiënt verder plassen in de bedpan.
- Sluit het urinepotje goed af m.b.v. het dekseltje.

II. Vullen van de steriele urinetubes

De aldus gecollecteerde urine in het urinepotje, wordt “midstream” urine genoemd. Vervolgens dienen 2 steriele urinetubes te worden gevuld met de urine die zich in het potje bevindt. Om de tubes te vullen gaat men als volgt te werk:

- Zwenk het gevulde potje 3 tot 5 maal om en plaats het rechtop op een horizontaal oppervlak.
- Trek de beschermende sticker van het dekseltje en duw één van de 2 steriele urinetubes omgekeerd met de dop in de opening. De tube zal zich vanzelf vullen.
- Vul op dezelfde manier de tweede steriele urinetube.
- Meng de tubes op door ze voorzichtig door ze 8 tot 10 maal om te zwenken.
- Noteer de naam en voornaam van de patiënt op de beide tubes.
- Werp het urinepotje met de resterende urine weg

V. Staalbewaring

Gelieve het staal zo snel mogelijk naar het labo te brengen. Urine die op kamertemperatuur wordt bewaard zal zowel de groei van pathogenen als contaminanten bevorderen; het is daarom van essentieel belang de urine in de frigo te bewaren in afwachting van transport naar het labo, wanneer ze niet binnen de 30 minuten naar het labo kan worden gebracht. Bewaring gedurende maximaal 24 uur bij 4 tot 8°C is toegestaan.

VI. Referentie

A guide to specimen management in clinical microbiology (2nd edition). ASM Press (1999)